דו"ח לבוחר

(המשך מעמוד 27)

איזה עיתונאי לא נפגש כל הזמן עם סוכנים זרים?

ואני רוצה להרחיק לכת, לפחות לגבי חלק של חברי הכנית הזה — מי מאתנו לא נפגש, בחו"ל, לא רק עם סוכנים זרים, אלא עם סוכני־אוייב?

אמר חבר־הכנסת האוזנר כי זאת בדיוק הוא רוצה לאסור. ואני אומר, כנגד זה, כי במדינה דמוקרטית אסור לאסור פגישות כאלה.

אם אני או חבר־הכנסת שם־טוב, או כל אדם אחר, סבור שתפקידו כאזרח המדינה הוא ליצור גשר של שלום עם שוחרי־שלום מעבר לגבול, וניפגש אתם בלונדון, או בפאריס, או ברומא, במיגבלות סבירות, חייב המישטר הדמוקרטי התקין לאפשר זאת.

שאם לא כן — מגיעים אנחנו לתפיסה של מדינה טוטאליטארית, כמו ברית־המועצות.

ברית־המועצות אומרת במפורש שמכיוון שכל דיפלומט זר חשוד כמרגל, ומכיוון שגם דיפלומט ישראלי בברית־המועצות הוא דיפלומט זר, הרי שכל מגע של יהודי סובייטי עם דיפלומט ישראלי הוא מגע עם סוכן זר, ויש בכך ריגול.

חסידוף

אמיל חביבי (רק"ח): רוזנברג לא נהרג ב־ברית־המועצות!

אורי אבנרי: אני לא רוצה להגן על שופטי הרוזנברגים. אולם בכל זאת יש הבדל בין מדינה טוטאליטרית, בעלת תפיסה בטחוניסטית קיצונית, כמו ברית־המועצות, לבין תפיסה של מדינה יותר דמוקרטית מבחינה זו, כמו ארצות־הברית.

זאב שרף (מפא"י): אתה יכול להגיד: במדינה דמוקרטית כמו ארצות־הברית.

אורי אבנרי: אולי אין בכלל מדינה דמוקרטית בעולם. זהו אידיאל אפלטוני. אבל אני מוכן לומר: מדינה דמוקרטית כמו ארצות־הברית. הלוואי והיתה לנו בישראל החוקה של ארצות־הברית.

אם כן, מה משנה הצעת־החוק המונחת לפנינו עכשיו? הצעת־החוק משנה שני דברים. היא אומרת: העבירה תיקרא בשם אחר. לא תהיה זאת עוד „מסירת ידיעה סודית", יהיה זה „מגע עם סוכן זר". זה דבר בריא כשלעצמו. זה קצת יותר היגייני.

אבל למעשה זה נשאר בגדר ריגול חמור, כי מידת העונש מדרגת את העבירה הזאת בסולם הדירוג. זה נשאר למעשה ריגול חמור, בשם אחר.

השינוי השני: נכנסת המלה „ביודעין". וכאן אני חייב לשאול את שר־המשפטים מה פירוש המלה „ביודעין" כאן?

איני מבין אותה. אינני משפטן כמוך, אדוני השר, ואינני מבין אם המלה „ביודעין" בהקשר זה, אומרת שהאיש שקיים את המגע ידע שזה סוכן זר. בהצעה שלך נאמר: „קיים אדם ביודעין מגע עם סוכן זר" וכו'. אני מפרש את זאת, ואני חושש מאד שגם שופט יפרש את זאת, כי יש להוכיח שהמגע היה „ביודעין", אבל איך צורך להוכיח שהנאשם ידע, או שהיתה לו סיבה סבירה — סבירה לגביו — לדעת שזה סוכן זר.

קריאה מספסלי המערך: אז מה זה „ביודעין"?

אורי אבנרי: „קיים אדם ביודעין מגע עם סוכן זר." דהיינו, לא נפגש איתו במצב של שיכרות, לא נפגש איתו במיקרה ברחוב. הוא ידע שנפגש, אבל לא ידע שהאיש הוא סוכן זר.

אני מבין זאת כך, ואם אתם אינכם מתכוונים לכך, רבותי, יש לשנות את הסעיף הזה ולומר: „ביודעו שהוא סוכן זר". לשם מה להגיד דברים מעורפלים, אם אפשר לומר דברים ברורים לחלוטין? אם זאת הכוונה, צריך לומר שזאת הכוונה.

הצעת־החוק הזאת אינה מספקת אותנו בשום צורה שהיא. לדעתנו יש לקבוע: „נפגש אדם עם סוכן זר כיודעו שהוא סוכן זר, ושוכנע בית־המשפט שמגע זה הביא, או עלול היה להביא נזק, לבטחון המדינה — "

פנחס רוזן (ל"ע): גם „עלול להביא נזק"?

אורי אבנרי: אינני רוצה להתווכח כרגע על הניסוח, אם גם „עלול". אני רוצה שהחוק יתוקן כך שבית־המשפט לא יצטרך להרשיע אדם, אם הוא משוכנע שהמגע לא הביא נזק לבטחון המדינה.

אנחנו מדברים על „חוק אהרון כהן". אהרון כהן חוייב בדין, למרות שהשופטים היו משוכנעים שהאיש לא הזיק לבטחון המדינה.

אני רוצה כי להבא לא יעמוד השופט במצוקה מצפונית נוראה זו, שיצטרך לחייב אדם בעבירה בטחונית, למרות שהוא משוכנע שהוא לא גרם נזק לבטחון המדינה.

מה יהיה אסור לאיסר הראל?

גבירתי היושבת־ראש, לא נותר לי זמן לדבר על „חוק איסר הראל", הכלול באותה הצעת־חוק. הוא בא לכאן כלאחר־יד, כאילו. יש לי רגש לא־נעים שמנצלים דבר אחד, שינוי לטובה בסעיף אהרון כהן, על מנת להעביר באותה הזדמנות שינוי לרעה בסעיף אחר. עובדה היא שלאיש מן המתכחים, וגם לי, אין זמן לדבר על הדבר השני.

לדעתנו, השינוי השני אין הדעת סובלתו. יש לאסור על פקיד המדינה למסור ידיעות סודיות, גם כשהוא פקיד המדינה וגם כשהוא חדל מלהיות פקיד המדינה.

אבל יש לאפשר לפקיד המדינה למסור ידיעות לא־סודיות, גם כשהוא פקיד המדינה וגם כשהוא חדל מלהיות פקיד המדינה. כי פקיד המדינה הוא משרת הציבור, וזהו, בין השאר, אחד מתפקידיו.

לא ייתכן להשתמש בחוק בטחוני, הנושא את השם המקודש של בטחון המדינה, כדי להושיב בבית־הסוהר אדם — כמו הנאשם חי חסידוף בשעתו — מפני שהוא לקח ממשרד־המשפטים מכתב לא־סודי שנגע לשערוריה ציבורית ממדרגה ראשונה בפרשת יחזקאל סחר, ומסר אותו לשבועון מסויים. לכל העניין לא היה שום קשר לשום בטחון, אך על סמך הסעיף הבטחוני הזה הוא נשלח לבית־הסוהר.

מה זאת רכילות?

עד כאן נאומו של אורי אבנרי. אחריו עלה על הדוכן שר־המשפטים, יעקוב שמשון שפירא.

שר המשפטים שפירא: גבירתי היושבת־ראש, כנסת נכבדה.

ברצוני להעיר הערה אחת ביחס לסגנון התיכוח של חבר־הכנסת, אשר משתתף באופן אקטיבי בכל תיכוח, ובתיכוח זה במיוחד. כתנתי לחבר־הכנסת אבנרי. התערובת הנחמדה הזאת של ויכוח עיוני עם רכילות, זה דבר מאד מודרני, אבל מאד לא היגייני.

אורי אבנרי: מה הרכילות כאן?

שר המשפטים שפירא: תשמע אותי בשקט, כפי ששמעתי אותך!

אורי אבנרי: אני לא השמצתי אותך, ואתה משמיץ אותי. יש הבדל!

שר המשפטים שפירא: החוק הזה הובא לכנסת החמישית, ולא הגיע לידי מצב שאפשר יהיה להתחיל לסכמו...

היש קשר בין הצעת־החוק, שהונשה לפני שנה או שנה וחצי, לבין התפטרותו של מר איסר הראל? מדוע צריך לגרור לכאן אדם שאיננו יכול לקבל כאן את רשות־הדיבור, ושלפי החוק לא תהיה לו כלל רשות דיבור בעניינים הנוגעים לשירותו? מה ענייננו לדיון הנוכחי?

אורי אבנרי: אתה בעצמך אמרת זאת: לא תהיה לו רשות־דיבור. על זה התיכוח.

מיפה, מטפח ושומר על תסרוקתך

חדש * חדש * חדש * חדש * חדש * חדש * חדש * חדש * חדש * חדש

בנוסף לשמלות כלה

תסרוקות, קוסמטיקה ומניקור
בהנחה גדולה
איפור והלבשת כלות
בהנהלת
סלון רחל לכלה
ת"א, שדרות הר־ציון 10
טל. 621373
הכנסו ותיווכחו

אבד שפן לבן

שפן לבן בעל עיניים אדמדמות ואזניים זקופות אבד בסביבות הירקון בתל־אביב.

סימנים מיוחדים: ניצב על שתי רגליו ובידיו זוג מסרגות, השפן (עשוי מסיבי אקריליק) משמש כאביזר פרסומת לחוטי סריגת יד מאקריליק של

השפן הסורג.

דרשי את חוטי סריגת היד המעולים של השפן הסורג בחנויות המובחרות בארץ.

„אולפן גרג" בע"מ (GREGG)
בהנהלת **חיים ברי־קמא**
פותח בתל־אביב

1) ביום א', 20.11.66
קורס ערב של 3 שבועות
(3 × בשבוע 2¼ שעות)

2) קורס בוקר של שבוע.
בשבוע חפש חנוכה
(בהנחה לתלמידים ומורים)

ל־קצרנות
עברית ו/או אנגלית
ההצלחה מובטחת! הרשמה:
ת"א: גורדון 5, טל. 236209

בימים מסוימים השתחררי מאי נעימות בעזרת טמפוני דיאנה

המפיצים: חב' נורית בע"מ